

De negende plaag

Ds. M. Karens

februari 2009

Preek

*gehouden te Doetinchem op 19 oktober
2008
door ds. M. Karens*

Het Woord van God wat we samen willen overdenken kunt u vinden in Exodus 10: 22 en 23:

Als Mozes zijn hand uitstreckte naar de hemel, werd er een dikke duisternis in het ganse Egypteland, drie dagen. Zij zagen de een de ander niet; er stond ook niemand op van zijn plaats, in drie dagen; maar bij al de kinderen Israëls was het licht in hun woningen.

De negende plaag:

1. De duisternis over Egypte
2. Het licht in Gosen
3. De breuk met Farao

1. De duisternis over Egypte

Onze tekstwoorden beginnen met het woordje 'toen'. *Toen zeide de HEERE tot Mozes.* Wat was er in Egypteland al heel veel gebeurd. Acht plagen, straffen van Gods rechtvaardige hand, waren over Egypte gegaan. En nog had Farao niet geluisterd naar het bevel wat Mozes in de Naam van de God van de Hebreëen had verkondigd. Dat bevel was: *Laat Mijn volk trekken, dat het mij diene in de woestijn.*

Maar Farao had zich verhard. Hij had de boodschap van God naast zich neergelegd. Soms leek het of zijn hart zou gaan breken. Bij één van de plagen had hij het uitgeroepen: "Ik heb gezondigd tegen God. Ik en mijn volk zijn goddelozen en God is rechtvaardig." Toen leek het alsof Farao tot bekering zou komen.

Misschien is dat in uw of jouw leven ook weleens gebeurd. Als je ziek was of als er ernstige dingen gebeurd waren: "Heere, ik zal anders gaan leven. Ik zal de zonde niet meer doen, ik zal in de Bijbel gaan lezen."

Maar zodra het allemaal over was, gingen wij weer dezelfde weg, net als Farao. Dan zien we wie zich verhardt tegen God, wie zich verhardt tegen de nodiging van het heilig evangelie, tegen de roepstemmen van de Heere, die zal het net zo gaan als Farao. *Want wie God verlaat heeft smart op smart te vrezen. Maar die op Hem vertrouwt, op Hem alleen, ziet zich omringd met Zijn weldadigheden.*

Toen zeide de HEERE tot Mozes. Er komt een nieuwe plaag. Sprinkhanen, vreselijke sprinkhanen die over heel Egypteland waren, zijn door een westenwind weggeblazen. Al die sprinkhanen zijn verdronken in de Rode Zee. Nog een paar dagen en dan zal Farao ook verdrinken in de golven van de zee, net als de sprinkhanen. Dan moet Mozes van de Heere een nieuwe plaag gaan aankondigen. Dit keer zonder waarschuwingen. Mozes moet zijn hand, waarschijnlijk ook met zijn staf, uitstrekken naar de hemel en dan zal er een dikke duisternis over Egypteland komen. Een dikke duisternis, waar je niks

kan zien, geen hand voor ogen, geen sprankje licht. Duisternis is in de Bijbel een beeld van de dood, van de angst en van de benauwdheid. Duisternis is in de Bijbel een beeld van de toorn van de heilige God. Duisternis predikt ons het verlaten zijn van God, de toorn van God. Nu zal er over heel Egypte drie dagen duisternis komen.

Daarin treft de Heere Egypte ook in haar goden. Want de zon werd in Egypte aanbeden als een God. Ra, de zonnegod, aanbaden de Egyptenaren. Nu laat de God van Israël zien dat Hij de Machtige is, want de zonnegod wordt verduisterd, hij is niet meer te zien.

Mozes doet wat God hem bevolen heeft. Hij strekt zijn hand met de staf uit naar de hemel. En dan staat er: *Er werd een dikke duisternis in het ganse Egypteland.* Moet je je eens voorstellen: drie dagen geen licht. Wat bang, wat angstig! Men durfde niet te gaan staan. Wie op bed lag bleef liggen en wie in de stoel zat bleef zitten. Farao zat drie dagen op zijn troon. Er staat geschreven in het Woord van God dat

niemand zich durfde verroeren, niemand durfde op te staan. Je kon die dikke duisternis aanraken.

Soms gebeurde het in Egypte dat er allemaal woestijnzand door de wind over het land werd gewaaid. Dan was het ook weleens duisternis. Sommige mensen verklaren deze plaag zo. Maar dit is een Goddelijk wonder, dit is bovennatuurlijk! Dit is niet te verklaren, maar dit doet God de Almachtige. Drie dagen angstig afwachten. Een zwarte sluier van de dood over heel Egypteland.

Dit is ook voor ons een prediking. Want hier kunnen we uit leren: zo loopt mijn leven af als ik me verzet tegen God. Dan loopt mijn leven uit op de duisternis. Nee, niet drie dagen, maar eeuwige duisternis. Wie zich verhardt tegen de Heere, diens leven eindigt in een dikke duisternis. Er wacht mij eeuwige duisternis, als ik me verhard onder het Woord van God, onder de lieflijke nodigheden van het heilig Evangelie, waarin de Heere roept: "Bekeert u, bekeert u! De goddeloze verlate zijn weg en hij kere

weder tot de HEERE.” O, als we ons verharden, als we ons blijven verharden dan loopt het uit op de eeuwige duisternis.

Duisternis is ook een beeld van ons leven. Duisternis hoort bij uw, jouw en mijn leven van nature. Duisternis betekent God niet kennen, mezelf niet kennen. Duisternis, ik ben verduisterd in mijn verstand. God niet te kennen, dat is onze grootste duisternis. Onze grootste ellende is dat wij denken dat het licht is, maar Gods Woord zegt: we zijn verduisterd in het verstand. Wij hebben de Bron van het licht verlaten. Wij hebben Hem, de Levensbron, de rug toegekeerd. Nu zijn wij allemaal duisternis geworden. God ongehoorzaam, Hem verlaten, vervreemd van God door onze zonde en schuld. Nu dienen wij de vorst van de duisternis. Nu doen we de werken van de duisternis. Weet jij dat al? Heeft u dat geleerd door het licht van de Heilige Geest? Want als de Heilige Geest door het Woord gaat werken in ons hart dan valt het licht in ons leven. Als de Heilige Geest, als de Herschepper zegt: *Daar zij licht*. Dan gaat

het licht op in ons hart. Dan gaan we zien dat we duisternis zijn. Dan gaan we zien dat we de vorst van de duisternis van harte dienen. Als God ons trekt uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht, dan gaan we voelen in ons hart dat we God moeten missen om eigen schuld. Dan gaan we zien dat we onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad, tot zonde. Dat we de vorst van de duisternis dienen.

Maar dan gaan we ook verlangen en bedelen: *Zend HEERE Uw licht en Uw waarheid, dat die mij leiden.* Dan gaan we weten met ons hart, door de Heilige Geest, dat we wandelen in de duisternis, dat we gebonden liggen in de schaduw van de dood. Dan gaan we verlangen en begeren: verlos mij uit de duisternis. Is dat gebeurd in jouw leven? Mogen we weten door Gods genade dat het licht is opgegaan in ons hart?

Als ons verduisterd verstand wordt verlicht, dan gaan we God kennen zoals Hij is: heilig, rechtvaardig, barmhartig, groot van goedertierenheid. Dan gaan we door dat

licht God kennen, maar we gaan ook onszelf kennen. We gaan zien hoe vloekwaardig, strafwaardig en schuldig we zijn. Maar dan komt ook het verlangen om Hem te kennen die het Licht der wereld is, Jezus Christus, de Verlosser, de Zaligmaker, de Redder.

Mag ik vragen: weten we door genade iets van dat werk van de Heilige Geest in ons hart? Is dat licht van Zijn genade opgegaan in ons hart? Want anders bent u nog duisternis, wat u ook denkt, hoeveel licht u zelf ook maakt, maar buiten dat licht van de Heilige Geest blijven wij duisternis. Wat erg als we op weg zijn naar de eeuwige duisternis. Maar nu het wonder in deze tekst, want dan schrijft Mozes hier: *maar bij al de kinderen Israëls was het licht in hun woningen.*

Dat is onze tweede gedachte:

2. Het licht in Gosen

'Maar', dat is een tegenstelling. Terwijl in heel Egypteland die dikke duisternis is, is het daar in het land Gosen waar de

kinderen Israëls wonen licht. Daar schijnt de zon, daar kunnen ze werken, daar kunnen de kinderen spelen. Wat een tegenstelling, wat een verschil! Eigenlijk het grootste verschil. Ook nu zijn er verschillen. De één is jong, de ander is oud. De één is arm, de ander is rijk. De één is horend, de ander is doof. Wat een verschillen. En toch, het allergrootste verschil is duisternis of licht. Dood of leven.

Maar bij al de kinderen Israëls was het licht. Wat wonderlijk! Hoe kan dat nu? 'Maar', dat is een Goddelijk 'maar'. Dat verschil maakt de Heere. Dat is Zijn Goddelijk welbehagen. De kinderen Israëls waren niet beter. Ze waren niet geschikter. Het waren ook murmurerende mensen. Het waren ook mensen die opstonden tegen God. Maar de Heere maakt onderscheid. Dat is geestelijk ook zo. Nu is er ook een geestelijk Israel, wat de Heere heeft getrokken uit de duisternis tot Zijn licht. Hij maakte scheiding, Hij maakte verschil. *Door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen.* Die eeuwige vredegedachten die er bij God

waren over een verloren en verduisterd zondaarsvolk. Daar gaat de Heere onderscheid maken.

In hun woningen, dat betekent in de landstreek waar ze wonen, in hun huizen, daar was het licht. Dus donker in Egypte en licht bij Israel. Donker in de wereld, maar het licht mag schijnen in de kerk. U en jij mogen komen onder dat licht van het Woord van God. *En wij hebben het profetische Woord, dat zeer vast is, en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, als op een licht, schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichte, en de Morgenster opga in uw harten.* Wij mogen komen onder het licht van het Goddelijke Woord.

Maar nu dat wonder als de Heere gaat werken in het geestelijke Israel en dat licht doet opgaan. Licht is een gave van God. Dat is Zijn gunst, Zijn genade. Dat licht is ook een beeld van Gods zegeningen, van Zijn bijzondere liefde, van Zijn genade. *Gods vriend'lijk aangezicht heeft vrolijkheid en licht, voor alle oprechte harten, ten troost verspreid in smarten.*

Licht, hoe is dat mogelijk? Door Gods welbehagen. Maar hoe kan het licht in het leven van Gods kinderen opgaan? Vrienden, alleen doordat Jezus Christus, de eeuwige Zoon van God, Zijn Geliefde, heeft gehangen in de dikke duisternis op de vloekheuvel van Golgotha. Jezus Christus, van God verlaten. Hij heeft niet drie dagen, maar een eeuwigheid – drie uur als een eeuwigheid – daar gehangen. Mijn God, Mijn God, waarom verlaat Gij Mij? Omdat nu zondige, goddeloze, vijandige kinderen van Adam in het licht van Zijn genade zouden mogen delen.

De enige grond dat het bij de kinderen Israëls licht was, wijst ons heen naar de heuvel Golgotha, waar de Heere Jezus Christus eeuwig licht verdiende voor al degenen die Hij uit de hand van Zijn Vader heeft gekregen. Hij streed met de vorst van de duisternis. Hij heeft hem zijn kop vermorzeld. Hij heeft aan het recht van God voldaan en de hitte van Gods gramschap geblust. Nu is Hij het Licht der wereld wat zou opgaan in de duisternis. Wat een groot

wonder als we daar door genade deel aan mogen hebben, door het geloof in de Heere Jezus Christus ingeplant. Dan gaan we door de Heilige Geest dat wonder leren dat Hij, de Heere Jezus in de duisternis was, opdat de Kerk in het licht zou zijn. Hij de rampzaligheid opdat er zaligheid zou zijn voor al degenen voor wie Hij dat heeft verdiend. Jezus naar de hel, opdat Zijn kinderen naar de hemel, naar het eeuwige licht zouden mogen gaan. Als de Heilige Geest dat gaat toepassen in ons hart en we daar door het geloof iets van gaan leren, als de Zon der gerechtigheid, Jezus Christus, mag opgaan in de duisternis van ons leven, dan gaan we het bewonderen: *maar bij al de kinderen Israëls was het licht in hun woningen.*

Daar ligt nog een les in. Als je een kind van God bent geworden, als dat licht in uw leven is opgegaan, dan heeft u de roeping om in deze duistere wereld dat licht te verkondigen. Want Gods kinderen zijn een stad op een berg, een licht. Daarom is de roeping voor de kinderen van God: *Wandelt*

als kinderen des licht. En: Laat uw licht also schijnen, opdat Uw Vader Die in de hemelen is verheerlijkt worde.

Nee, in het leven der genade is het niet altijd licht. Vraag het maar aan een kind van God, die mag weten wie de Heere Jezus Christus geworden is in zijn hart en leven. De dagen van de duisternis blijven. De dagen van de duisternis zijn vele. Door de zonde moeten Gods kinderen vaak donkerheid en duisternis ervaren. Nee, dat is niet de schuld van God. Dat ligt niet aan dat licht. Maar omdat zij zo veraf leven van de Heere, omdat zij weer zo verlangen naar de wereld, omdat zij de zonde doen, daarom zijn ook de kinderen van God zo vaak in donkerheid, zo vaak benauwd. Maar het grote verschil: als we genade mogen kennen, kunnen we het er niet altijd in uithouden. Maar dan begeren en verlangen we: *Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o Heere.* Dan begeren we het licht. Want Gods kind weet heel goed: hij kan het wel donker maken, maar niet licht. Hij kan wel duisternis over zijn leven halen,

maar Wie maakt het alleen licht? Dat is de Heere en Zijn genade. Als Hij weer komt met het licht in hun hart, dan mogen ze het ervaren, bevindelijk beleven: *Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw van de Almachtige.* Want God zal hen beveiligen in de duistere nacht. Daar zingt ook Psalm 91 van:

*Hij die op Gods bescherming wacht
Wordt door de hoogste Koning
Beveiligd in de duist're nacht,
Beschaduwd in Gods woning.
Dies noem ik God zo goed als groot
Voor hen die op Hem bouwen.
Mijn Burcht, mijn Toevlucht in de nacht,
De God van mijn betrouwen.*

De duisternis in Egypte is een beeld van de duisternis in ons hart. Bent u nog in de duisternis? Of is het licht, zoals bij de kinderen Israëls? Mogen we weten van dat genadewonder dat God Zijn licht in ons leven zond? *Eertijds waart gij duisternis,*

maar nu zijt gij licht in de Heere, schrijft de apostel Paulus in één van zijn brieven. Mag dat voor ons al waarheid zijn?

3. De breuk met Farao

Toen riep Farao Mozes en zeide: Gaat heen, dient de HEERE, alleen uw schapen en uw runderen zullen vast blijven. Farao lijkt bereid: “Gaat heen om dat bevel van de Heere te gehoorzamen. Alleen dat vee moet hier blijven.” Farao zegt: “Laat het volk maar gaan, dat grote volk met de vaders, de moeders en de kinderen, twee miljoen, dat hele volk, laat ze maar gaan. Alleen die schapen en runderen moeten hier blijven.” Weet je wat ik hierin hoor? Farao wil de Heere wel gehoorzamen, maar hij wil ook nog iets voor zichzelf houden.

Daar moet je eens over nadenken: is dat uw leven? Heere, ik zal U gehoorzamen, maar die ene zonde houd ik vast. Heere, ik zal me bekeren, maar in een klein stukje van mijn hart wil ik de zonde dienen, wil ik de wereld aankleven. Maar dat kan niet bij de Heere. *Mijn zoon geef Mij uw hart.* Uw hele

hart, onvoorwaardelijk buigen onder het Woord van God. Zijn wij net als de Farao? Een beetje toegeven aan de Heere, maar nog nooit onvoorwaardelijk gebogen onder de roepstemmen en het bevel: bekeert u, bekeert u? *De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot de HEERE, zo zal Hij Zich Zijner ontfermen, en tot onze God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk.* Want als de Heilige Geest gaat werken dan gaan we die onberouwelijke keuze doen. Is dat gebeurd in ons hart en leven? Onberouwelijk, onvoorwaardelijk buigen voor God, alles loslaten...

*Leer mij naar Uw wil te hand'len,
'k Zal dan in Uw waarheid wand'len.
Neig mijn hart en voeg het saam,
Tot de vrees van Uwe Naam.*

O, dat wonder als de Heere werkt. Dan gaan we willen wat God wil en dan gaan we doen wat de Heere vraagt. Farao wil nog wat vasthouden. Hij denkt: als ik die

schapen en die runderen hier houdt, dan heb ik wat achter de hand, dan heb ik een onderpand, dan zullen ze wel terugkomen. Maar daarin ligt ook een beeld van wie wij zijn: met de Heere een compromis zoeken. Maar onvoorwaardelijk buigen, dat werkt de Heilige Geest.

Mozes zegt tegen Farao: Nee, u zult al die lammeren en die runderen meegeven, want wij moeten de Heere onze God offeren. Brandoffers en slachtoffers moeten wij in de woestijn aan de Heere brengen. Mozes weet dat je zonder een offer de Heere nooit kan dienen. Dat is ook een les die nodig is om te leren. Buiten het slachtoffer en het brandoffer (dat is een offer wat helemaal verbrandt), kunnen wij God nooit dienen. Want God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede. Wij hebben een offer nodig om voor de Heere te kunnen bestaan. *Geen slachtvee, geen altaren vol spijs ten offer waren het voorwerp van Uw lust.* Wij moeten door het geloof deel hebben aan dat ene brandoffer wat God Zelf heeft voorzien.

Daarom zegt Mozes tegen Farao: “Nee, alles moet mee, er zal geen klauw achterblijven.” Dat betekent: er zal niets, van het kleinste dier achterblijven in Egypte. Alles gaat mee. Deze woorden worden vaak gebruikt: ‘er zal geen klauw achterblijven’. Daarmee bedoelen we dan: waar de Heere werkt, daar zal niets achterblijven. De duivel zegt vaak tegen kinderen van God: “Jij komt er nooit! Jij komt nooit uit dat Egypte van de zonde, uit die banden waarin je gebonden ligt. Jij komt nooit in Kanaän.” Dan is dit het troostwoord: er zal geen klauw achterblijven, zegt de Heere.

Van Zijn volk zal er niets in Egypte blijven, maar al Gods kinderen zullen komen. Ze worden geleid door de woestijn naar het land Kanaän. Daar zullen ze de rust en de zaligheid ontvangen. Al zegt de duivel tegen u, kind van God: “U zult achterblijven, u zult er niet komen. Zie maar wie je bent met je zonden”. Maar dan zegt de Heere: “Ik ben zo getrouw als sterk, Ik zal Mijn werk voor hen voleinden.” Er zal er niet één in Egypte

blijven, geen klauw. Ik zal ze allen leiden en trekken naar het Kanaän der rust.

Dan wordt Farao boos. Hij zegt tegen Mozes: "Ga weg! Laat ik je niet meer zien, want ik sla je dood als je nog een keer voor de troon komt!" Farao breekt met Gods knecht en met Gods Woord. Farao sluit de deur.

Er staat: de Heere verstokte, verhardde het hart van Farao. Maar dat komt omdat er eerder stond, bij de andere plagen, dat Farao zelf zijn hart verhardde. Dan komt nu het moment dat de Heere Farao overgeeft. Dat is een ernstige waarschuwing. Als wij ons verharden tegen God, dan komt er een moment dat de Heere zegt: "Ga maar, ga je gang maar op die weg van de zonde. Ga maar door." En dat eindigt op de bodem van de zee. Dat eindigt in de eeuwige ondergang. Farao wordt door de Heere verstokt.

O bedel toch, kinderen, jonge mensen, ouderen, dove vrienden, of de Heere ons hart wil breken. Of Hij dat harde, stenen hart door Zijn genade wil vernieuwen. Neig mijn

hart tot de vreze van Uw Naam, opdat ik de wapens van verzet aan Uw voeten mag werpen. Heere, neem mij de wapens uit handen, leer mij buigen voor U, dat ik niet zal zijn als Farao.

Daar gaat Mozes, weggestuurd, de deur van het prachtige paleis valt dicht. Farao is overgegeven aan het oordeel. Er staat geschreven in het volgende hoofdstuk dat Mozes uit gaat in de hitte van de toorn. Mozes was zo'n zachtmoedige man. Maar hier gaat hij uit in de hitte van de toorn, omdat de eer van God en omdat de droefheid over de verharding van Farao zijn hart inneemt. Mozes ijvert voor de eer van Zijn Heere en daarom is hij vertoornd, omdat Farao zegt: ga maar weg.

Zullen wij dat nooit doen? Het woord van God buiten de deur sluiten. Ook in onze dagen zijn er veel mensen die de deur dichtdoen voor Gods knechten, voor Gods ambten, voor Gods Woord. Zullen we nooit doen zoals Farao? Maar zullen we vragen: "Heere, overwin mij door Uw genade."

Dan is het hier net als in het land van Gadara bij die zwijnen. Daar baden de mensen of Jezus wilde vertrekken, of Hij uit hun land wilde weggaan. Waar God en Christus weggaan, daar is het eeuwige duisternis. Dan zie ik Mozes gaan. Dan zal het straks waarheid worden: *ik zal niet meer uw aangezicht zien!* Dat heeft Farao gezegd en Mozes zegt: dat is waar. Maar hij bedoelt het heel anders. Ze zullen elkaar nooit meer zien. Want dan komt straks de tiende plaag. Dan zal er droefheid en rouw zijn in heel Egypteland. Dan zal overal de eerstgeborene sterven. Dan zal er een rouwklacht opgaan, door de verharding van Farao.

Duisternis of licht? Hoor ik bij Egypte of door genade bij die kinderen Israëls, bij dat geestelijke volk van God? Duisternis of licht? Duisternis, dan gaan we op weg naar de eeuwige duisternis. Maar bedel dan om licht. *Die Mij volgt zal in de duisternis niet wandelen.* Maar dan staat er ook geschreven - ik hoop niet van u of van jou: *Zij hebben de duisternis liever gehad dan*

het licht, want hun werken waren boos. O, bekeert u dan, bekeert u! Nog mag het licht van Gods Woord worden verkondigd. Nog mag het licht van Gods genade onder ons worden gebracht. Zoek dan de Heere en leef! Leef in Zijn licht. Farao zei: ga weg. Nooit meer het Woord van God gehoord. Misschien is het voor jou ook wel de laatste keer, dat de Heere staat aan de deur van ons hart en ons nodigt en ons roept. O, buig u dan in het stof aan Zijn voeten.

Kinderen van God, u die genade mag kennen, *maar bij de kinderen Israëls was het licht.* Hier bij ogenblikken en straks volkomen als de Heere u thuisbrengt in Kanaän. Dan zal het ten volle gelden: *bij de kinderen Israëls is het licht.* Dan geen zonde meer, dan geen scheiding meer, dan geen verdorven vlees meer, maar dan eeuwig bij de Heere zijn. Eeuwig te zien Zijn vriendelijk aangezicht en dat geeft vrolijkheid en licht voor alle oprechte harten. Waar eindigt uw en jouw leven? In de duisternis of in het licht? Zoek dan, roep dan, nog wil God genadig zijn. Amen

Verschijnt 6 keer per jaar.

Abonnementsprijs

€ 6,- per jaar.

Gironummer 387325

t.n.v. penningmeester Dovenzorg Krimpen
a/d/ IJssel

Uitgave: DOVENZORG GEREF.
GEMEENTEN

Deze uitgave bevat een preek die gehouden is tijdens een aangepaste kerkdienst voor doven.

Adm.: Bogerd 45, 2922 EB Krimpen a/d
IJssel